

БЪЛГАРСКИ ТУРИСТИЧЕСКИ СЪЮЗ
1000 София, бул. „Васил Левски“ № 75
тел.: 02/93 00 677; факс: 987 69 41;
мейл: bts.secretar@gmail.com

РЕГЛАМЕНТ
за провеждане на
Осемнадесети национален преглед на туристическите
умения и сръчности за учащи се
за приз "Кристален еделвайс"

ЯЗ. "КОПРИНКА"
24-26 юни 2022

РЕГЛАМЕНТ
за провеждане на
Осемнадесетия национален преглед на туристическите умения и
сръчности за учащи се за приз “Кристален еделвайс”
24-26 юни 2022г.

I. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ

Националният преглед на туристическите сръчности за учащи се има за цел да пропагандира туристическото движение, да съдействува за създаване на навици за системно практикуване на видовете туризъм и спортно-туристическите дисциплини, да се проверят физическите, техническите и морално-волевите качества на участниците и се определят първенците в отделните дисциплини на прегледа.

II. МЯСТО И СЪСТЕЗАТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

Осемнадесетият национален преглед на туристическите умения и сръчности за учащи се за приз “Кристален еделвайс” ще се проведе от 24-26.06.2018 година в района на яз.”Копринка”- гр. Казанлък, в който са включени следните състезателни дисциплини:

- А. Майсторско управление на велосипед / Приложение № 1 /.
- Б. Стрелба с лък /Приложение № 2/
- В. Теглене на въже /Приложение 3/
- Г. Народна топка /Приложение 4/
- Д. Построяване на палатка /Приложение 5/
- Е. Игра „Познавам ли моята България“ /Приложение 6/
- Ж. Изграждане на палатъчен лагер /Приложение 7/
- З. Програма на туристическа тематика /песни, стихотворения и др./
Приложение 8/

II. ПРОГРАМА НА ПРЕГЛЕДА

24.06.2022 г. - до 17.00 часа пристигане на участниците в прегледа на туристическите сръчности;

- Настаняване и устройване на бивак по предварително подготвените и указани места
- 19.00 – 20.00 часа – техническа конференция за отделните дисциплини

25.06.2022 г.

- 9.00 часа – откриване на прегледа и старт на майсторското управление на велосипед
- 10.30 часа – стрелба с лък
- 13.30 часа – теглене на въже
- 14.30 часа – народна топка
- 15.30 часа – построяване на палатка
- 16.30 часа - Викторина на туристическа тематика
- 19.00 часа - обявяване на резултатите от проведените състезания, награждаване на победителите и закриване на Осемнадесетия национален преглед на туристическите умения и сръчности за учащи се за приз “Кристален еделвайс”.
- 20.00 часа - програма на туристическа тематика от участниците в прегледа и дискотека

26.06.2022 г. - Отпътуване на отборите.

IV. ПРАВО НА УЧАСТИЕ

Участието в отделните състезания и прояви е съгласно изискванията, посочени в приложенията.

V. МАТЕРИАЛНИ УСЛОВИЯ

Българският туристически съюз поема организационните разходи по провеждане на националния преглед. Разходите за участие в прегледа са за сметка на туристическите дружества, клубове, училища и общините.

VI. КЛАСИРАНЕ И НАГРАДИ

Класирането ще бъде отборно за всички дисциплини.

Класираните се ще бъдат наградени с медали, грамоти и комплексно до трето място - купи.

VII. СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВКА ЗА УЧАСТИЕ И НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ

С оглед създаването на добра предварителна организация всички дружества, клубове и училища, които желаят да вземат участие в прегледа, **трябва да изпратят писмени заявки (по Приложение №9 – Заявка за участие) най-късно до 20.06.2022 година**, на адрес: 1000 София, бул. "В.Левски" № 75, п.к. 427, БТС или имейл адрес: org.bts@abv.bg

При пристигане в лагера на яз. Копринка, ръководителите на ученическите групи представят на коменданта на проявата, по време на техническата конференция оригинали на:

- списък на участниците с три имена и възраст;
- документ за пред състезателен медицински преглед за всеки участник;
- копие на документ за застраховка за всеки участник.

За справка: телефон 0882 966 310 – Иван Тодоров;

VIII. Допълнителни указания

1. Български туристически съюз си запазва правото да прави изменения по програмата при промяна в обстоятелствата с цел по-доброто преминаване на проявата.
2. Спазването на дисциплината в лагера и района, съзнателното и отговорно отношение към природата, местата за провеждане на състезанията са предпоставка за успешното и безпроблемно провеждане на проявата.
3. При груби нарушения на реда и прояви, несъвместими с целите на прегледа, организаторът си запазва правото да отстранява нарушителите.
4. Участието в допълнителни занимания, ако има такива, е по желание на участниците.
5. Настоящият регламент се публикува на сайта на Български туристически съюз <https://www.btsbg.org/>

П Р А В И Л А
за провеждане на състезанията в Осемнадесетия национален преглед
на туристическите умения и сръчности за учащи се
за приз „Кристален еделвайс”

Приложение № 1

МАЙСТОРСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕЛОСИПЕД

I. Общи правила

Майсторското управление на велосипед е състезателна спортно-туристическа игра.

1. Велосипеди.

Състезанията по майсторско управление на велосипед се провеждат със свободно избран по вид и конструкция велосипед, състезателен или обикновен. В случай на повреда велосипеда може да бъде заменен с такъв от същия тип. Същият трябва да има изправна спирачна система на двете колела.

2. Възрастови групи и класиране

Състезанията по майсторското управление на велосипед се провежда в 2 основни групи:

- Юноши и девойки - V-VIII кл.
- Юноши и девойки -IX-XII кл.

За всяка възрастова група се води отделно класиране.

3. Екипировка.

Състезателите участват с подходяща за сезона екипировка. Същите получават от организаторите личен стартов номер, с който се състезават. Състезателния номер се закрепва по начин, по който да е добре видим и от пред и от зад.

5. Необходими документи за участие.

За участие в състезание ръководителите на отбори представят на организаторите списък на състезателите със съответното ЕГН по възрастови групи

II. Технически правила

Майсторското управление на велосипед се провежда на площадка с минимални размери 40 на 25 метра. Състезанието има за цел да провери

уменията на участниците при преодоляване на често срещани в ежедневието препятствия.

Включва 7 елемента, които са подредени в следния хронологичен ред: преодоляване на тесен участък (улей); пренос на чаша по кръг или бутилка; преминаване през осморка; преодоляване на слалом, движение в тесен коридор със смяна на посоката; преминаване през дъска-кантар и спиране непосредствено пред финална дъска.

- тесният участък (улей) се разполага на 5.00 до 8.00 м след старта. Състои от дъска с дължина 1.00 м и ширина на улея за преминаване 0.20 м.;
- на 5.00 до 6.00 м. след улея се разполага поставка на височина 0.90 до 1.00 м., върху която стои чаша от около 300-400 гр., пълна с вода. При втори вариант се пренася пластмасова бутилка с обем от 1,5 до 2,5 л, допълнително стабилизирана с пясък в нея, с обем около 1/3 до 1/4 от общия обем на бутилката. Състезателят трябва да вземе чашата/бутилката, да обходи кръг с диаметър 4.00 м и отново да остави чашата/бутилката на поставката;
- следва осморката, която се разполага на около 10.00 м след предходния елемент. Състезателят трябва да премине между две двойки кръгове, съответно с диаметри 3.00 и 4.00 м, съгласно приложената схема. Разстоянието между двата вътрешни кръга следва да бъде 1.00 м.;
- на 5.00 до 6.00 м се разполага елемента „слалом”. Същият се състои от последователно преминаване през 7 или 9 жалони, разположени един от друг на 2.00 м. Височината на колците е 0.90 до 1.20 м., като същите са оцветени с ярко видима боя;
- елемента „смяна на посоката” се състои от 2 очертани коридора с дължина 5.00 м. и ширина 1.00 м., на които в четирите краища са разположени конуси или други елементи за маркиране границата за преминаване. Разстоянието между коридорите е 3.00 до 5.00 м., а траекториите им се разминават минимум с 1.5 м.;
- дъската-кантар е на около 5.00 м. след предходния елемент, има дължина 3.00 м и е с ширина 0.30 м.; Дъската е подпряна на подпора с височина 0.30 м. и изместена от центъра с 0.10 м., така че след преминаване на всеки състезател да се връща в изходно положение и с готовност да премине следващия състезател;
- последния елемент е „финалът”. Същият представлява очертан с маркировка джоб с размери 2.00 м. дължина и 1.00 м. ширина. В края на джоба от страна на финала се разполага оцветена с ярко видима боя летва, непосредствено пред която следва да спира всеки състезател, без да я докосва.

3. Условия на състезанието

Всеки състезател стартира, съгласно предварително изготвен от съдийския апарат предстартов списък. Нарушаването на правилата се наказва с наказателни секунди, които се добавят към общото време.

4. Изисквания за преодоляване на състезателните дистанции

Трасето за майсторското управление на велосипед се изминава в последователността, отразена на схемата, а именно: старт; улей; пренос чаша; осморка; слалом; коридори за смяна на посоката; дъска-кантар и финал.

5. Наказателни точки

За нарушаване правилата на състезание се налагат наказателни точки. Всяка наказателна точка е равна на 1 секунда и се прибавя към общото време на състезателя. Наказателните точки са както следва:

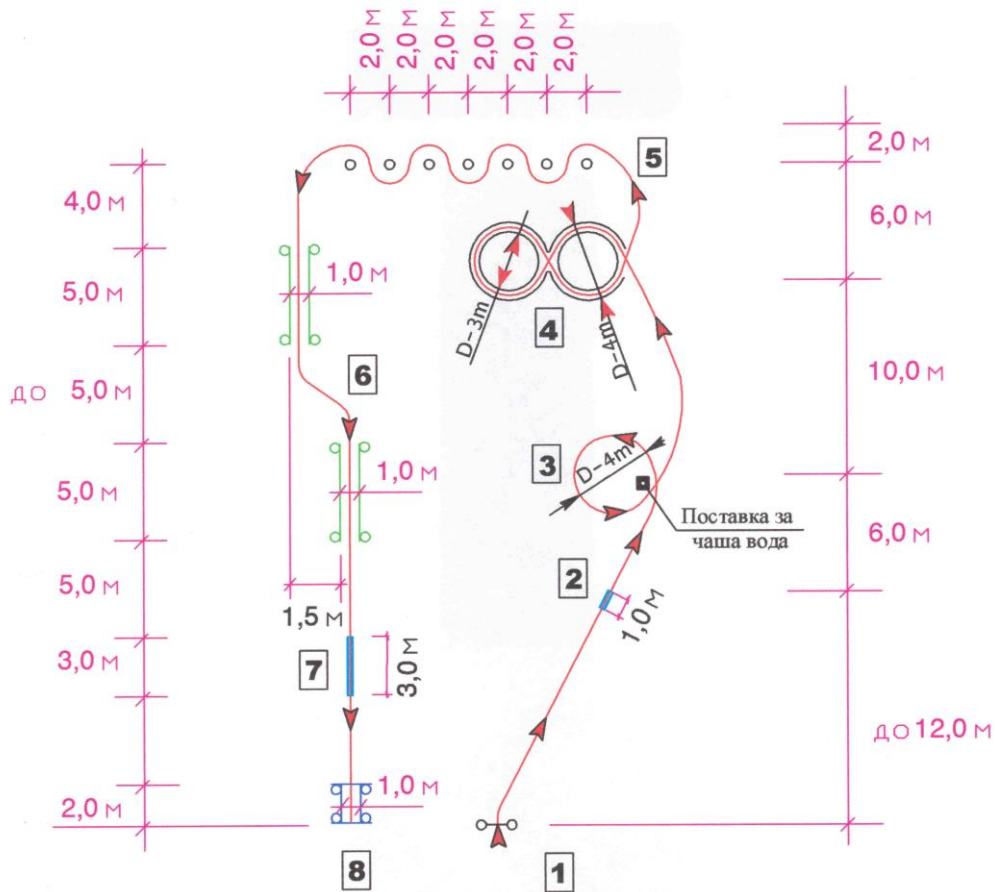
- 0 наказателни точки –
  - безпогрешно преминаване на трасето на майсторското управление на велосипеда;
- 5 наказателни точки
  - настъпване линията на кръга с чашата/бутилката;
  - излизане от коридора за смяна посоката;
  - настъпване линиите на осморката;
  - излизане преждевременно от улея и дъската;
  - бутане на колче от слалома;
  - подпиране с крак на терена;
  - докосване на финалната дъска;
- 10 наказателни точки
  - пропускане врата от слалома;
  - докосване терена с два крака;
  - изпускане чашата/бутилката;
- Декласиране
  - пропуснат елемент от майсторското управление на велосипед;

6. Класиране

За всяка дисциплина и всяка възрастова група се извършва индивидуално класиране. Най добрите времена на първите двама /по един от всяка възрастова група/ от всеки отбор се вземат за отборното класиране.

СХЕМА

за разполагане елементите на
колорали - майсторско кормуване

1. Старт	5. Слалом
2. Тесен участък (улей)	6. Смяна на посоката
3. Кръг с пренос на чаша	7. Дъска-кантар
4. Осморка	8. Финал - място за спиране

Приложение № 2

СТРЕЛБА С ЛЪК

Състезанието ще се проведе на предварително подготвен спортен терен. Мястото ще се обяви на техническата конференция.

Начин на провеждане: отборът се състои от 2 състезатели – момче и момиче.

Състезателите ще направят по три опита в три серии. Ще се признаят най-добрите постижения. Разстоянието между щита и състезателя с лък е 6-8 м.

Право на участие: Всяко туристическо дружество, клуб и училище имат право да участват с по един отбор по възрастови групи V-VIII клас и IX-XII клас.

Класиране: Отборите победители ще бъдат наградени.

Приложение 3

ТЕГЛЕНЕ НА ВЪЖЕ

Състезанието ще се проведе на предварително определена площадка, която ще се обяви на техническата конференция.

Начин на провеждане: отборът се състои от 5 състезатели, от които най-малко едно момиче. На техническата конференция ще се обяви мястото и системата на провеждане в зависимост от броя на заявените за участие отбори.

Право на участие: Всяко туристическо дружество, клуб и училище имат право да участват с по един отбор по възрастови групи V-VIII клас и IX-XII клас.

Класиране: Отборите победители ще бъдат наградени.

НАРОДНА ТОПКА

Общи правила

В състезанието участват 2 отбора по 6 състезатели: 5 - в игралното поле и 1 – консул, който стои зад игралното поле на противника.

Отборите хвърлят жребий кой пръв да започне играта.

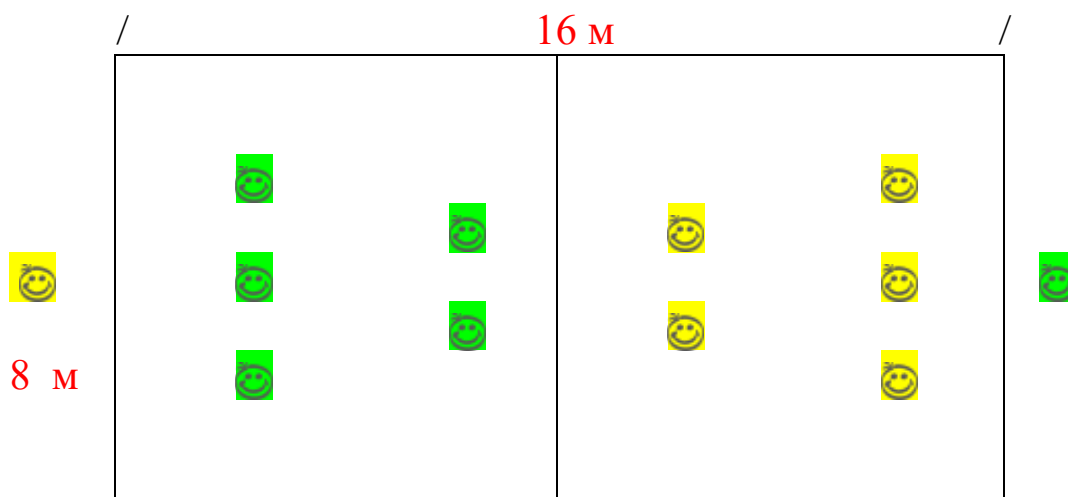
Играта започва по даден сигнал.

Отборите трябва да направят три прехвърляния на топката от играчите към техния консул и обратно.

При успешно прехвърляне на топката започва истинската игра на елиминиране на противника. Това става със стрелба с ръце на топката по противника, когато топката удари даден играч той излиза извън играта. Ако при удара на топката в противниковия играч попадне в ръцете на негов съотборник без да докосне земята, ударения играч се зачита за спасен и продължава играта.

Играта завършва в мига, в който бъде елиминиран и последния противников играч.

Размерите на игрището са 16/8 метра.

ПОСТРОЯВАНЕ НА ПАЛАТКА

Състезанието ще се проведе на предварително определено място, което ще се обяви на техническата конференция.

Начин на провеждане: отборът се състои от 4 състезатели, от които най-малко едно момиче.

Право на участие: Всяко туристическо дружество, клуб и училище имат право да участват както с по един отбор, също и сборно.

Класиране: Отборите победители ще бъдат наградени.

ИГРА “ПОЗНАВАМ ЛИ МОЯТА БЪЛГАРИЯ”

ИГРАТА ще се проведе на предварително определено място, което ще се обяви на техническата конференция.

Начин на провеждане: отборно, с по 6 участника.

Право на участие: Всяко туристическо дружество, клуб и училище имат право да участват с по един отбор.

Награждаване: I, II и III място по показани знания.

ОБЩИ ПРАВИЛА

Играта се състои от един състезателен кръг. В този кръг са включени 20 въпроса на туристическа тема с вплетени исторически елементи (за България) – за планини, реки, върхове, преходи, хижи и други. Водещ задава въпросите гласно, всеки един въпрос се повтаря по два пъти. След края на второто прочитане, отборите имат минута и половина (90 секунди) за обсъждане на предполагаемия верен отговор, след което той се записва на специално предоставена форма за отговори. След изтичане на 90-те секунди се преминава към следващ въпрос, без да се изчакват забавили се отбори. Всеки въпрос е отворен, тоест изисква се от участниците сами да решат какъв е отговора. Всеки един въпрос води към ЕДНОЗНАЧЕН отговор, освен в случаите, когато изрично се търси някакво изброяване, като това ще е посочено в самия въпрос. В листа за отговори, когато няма допълнителни указания се записва по ЕДИН отговор. Изброяването на няколко възможни отговора води до анулиране на точките за този въпрос, нищо, че верният отговор е сред изброените. След приключване на времето

за размисъл и на 20-тия въпрос, на отборите се дават три минути, в които да запишат окончателно отговорите си на предоставения лист. На листа за отговори следва да е записано името на отбора, с допълнителна нотификация от кое дружество, клуб или училище е отбора. Всеки верен отговор носи по 2 точки на отбора си. Непълен или частично верен отговор носи по 1 точка. Неправилен или липсата на отговор означава 0 точки. На първо място се класира отборът събрал най-много точки в играта, на второ и трето място – следващите по брой точки отбори. Максимален брой точки – 40. Ако има равенство на точки между първите 3 отбора, разиграват се дузпи. Дузпите представляват ТРИ въпроса чийто отговор е количествен, тоест число. Отборът дал верен или най-близък отговор – печели 1 допълнителна точка, без значение колко отбора се състезават. Пример: четири отбора играят дузпи. Зададен е въпрос “Колко метра е висок връх Мусала?”. Верният отговор е 2 925 м. Отбор А е дал отговор 3 400 м, отбор Б – 2 600, отбор В – 2 950, отбор Г – 4 000 м. Отбор В получава 1 точка за този въпрос, А, Б и Г не получават точки. При ново равенство се задават нови два количествени въпроса, при трето равенство се задава един последен количествен въпрос, който ще определи победителя (или класираният на II-ро или III-то място).

Публиката следва да е на достатъчно голямо разстояние от отборите, подсказвания са недопустими, както от публиката към отборите, така и от един отбор към друг. Подсказването води до дисквалификация на съответния отбор – както този, който подсказва, така и онзи на който се подсказва. Употребата на електронни устройства с достъп до интернет по време на играта е забранена, пренебрегването на тази забрана също води до дисквалификация.

Крайната преценка за верността на даден отговор е на главния съдия в играта. Не се допускат контестации от отборите или техните ръководители. Всеки един въпрос е проверен в минимум 3 източника, като болшинството от загадките са включвани под една или друга форма в учебния материал на учениците.

Приложение № 7

ИЗГРАЖДАНЕ НА ПАЛАТЪЧЕН ЛАГЕР

Изискване за оценяване:

- Архитектурна форма на изграждане
- Художествено оформление
- Поддържане на ред и хигиена по време на пребиваването

Право на участие: представителни групи по региони

Награждаване: С грамоти за I, II, III място.

Приложение № 8

ПРОГРАМА НА ТУРИСТИЧЕСКА ТЕМАТИКА

Състезанието ще се проведе на предварително определено място, което ще се обяви на техническата конференция.

Изисквания:

- Програмата да бъде на туристическа тематика /песни, стихотворения, сценки и т.н./

- Продължителността да не бъде повече от 10 минути

Награждаване: Грамоти за I, II и III място

Програмата не се включва в комплексното класиране.

Забележка: Комплексното класиране се определя от седемте дисциплини: майсторско управление на велосипед, построяване на палатка, теглене на въже, народна топка, стрелба с лък, игра „Познавам ли моята България“ и оценката за най-добър бивак.

За участие във всяка едно състезание ръководителите на отбори представят на организаторите списък на състезателите със съответното ЕГН по възрастови групи.

Комендант на проявата: Георги Недев – ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък

Приложение № 9 – Заявка за участие

ЗАЯВКА

за участие на ученическа група в 18-ти Национален преглед на туристическите умения и сръчности за учащи се за приз „Кристален еделвайс“

Ученическа група от

(пълното наименование на туристическо дружество или училището и населеното място)

Секретар на туристическото дружество или директор на училището, адрес и телефон за контакт:

Ръководител на ученическата група /име, фамилия, телефон за контакт, email/:

Участници:

V-VIII кл. - _____ бр.

IX-XII кл. - _____ бр.

Придружители / ръководители _____ бр.

Общ брой участници: _____ бр.

Дата и ориентировъчен час на пристигане:

Пътуване със: собствен транспорт / обществен транспорт

.....
/дата/

Секретар ТД / Директор: .....
/подпис и печат/

*Забележка: При подаване на заявката по електронна поща, моля изисквайте потвърждение!
Допълнителна информация може да получите на телефон: 0882 966 310